

– затвердження програми підготовки аудиторів і за погодженням з Національним банком України програми підготовки аудиторів, які здійснюватимуть аудит банків;

– ведення реєстру [5].

В Україні також існують професійні об'єднання аудиторів, які захищають права аудиторів, сприяють підвищенню їх професійних знань і розробляють рекомендації щодо вдосконалення аудиторської діяльності. До них відносять: Спілку аудиторів України (САУ), Українську асоціацію бухгалтерів та аудиторів, Федерацію бухгалтерів та аудиторів України (ФБАУ) та ін. Наприклад, основне завдання ФБАУ – це відстоювання інтересів представників бухгалтерської та аудиторської професій. Проте жодна з вищезазначених організацій не має законодавчих прав на регулювання тієї чи іншої сторони аудиторської діяльності.

Для того щоб аудиторська діяльність успішно розвивалася в Україні, насамперед потрібно вирішити низку проблем, які пов'язані з професійною діяльністю аудиторів та аудиторських фірм. До проблем аудиту в Україні слід віднести:

– недостатню кількість методичних розробок з аудиторського контролю;

– брак достатнього досвіду аудиторської діяльності;

– недостатню кількість кваліфікованих аудиторських кадрів, а звідси – і неосвоєний ринок аудиторських послуг;

– відсутність типових форм документів з аудиту; відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту тощо.

Не менш важливими є проблеми забезпечення законодавчої стабільності, підтримка середніх підприємств у розвитку, адаптування нормативного та методичного забезпечення до вітчизняних реалій, забезпечення підтримки у формуванні великих національних аудиторських кампаній на ринку аудиторських послуг.

Тому, враховуючи дані проблеми, можна визначити основні перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні, а саме:

– підвищення рівня професійної компетентності аудиторів;

– організацію контролю якості аудиторських робіт і послуг; розвиток правового поля аудиту;

– забезпечення реальної професійної незалежності аудитора, упровадження міжнародних систем контролю якості аудиторських послуг у роботу аудиторів та Аудиторської палати України, врахування результатів аудиторських перевірок іншими суб'єктами державного фінансового контролю тощо.

Висновки

Отже, розглянувши основні тенденції розвитку аудиту в Україні, можна сказати, що на сьогодні аудиторська діяльність має ряд суперечностей і проблем. Оскільки незалежний аудит – це необхідний елемент функціонування ринкової економіки та гарантія ефективної діяльності підприємств, установ та організацій, подолання існуючих недоліків сприятиме підвищенню якості аудиторських послуг вітчизняних аудиторських фірм та аудиторів. Однією з основних цілей створення єдиних стандартів фінансової звітності є забезпечення інвесторів і потенційних інвесторів достовірною і загальнозрозумілою фінансовою інформацією. Користувач, який приймає рішення на підставі даних такої звітності, має бути максимально упевнений в її достовірності. Цю упевненість може забезпечити тільки незалежний аудит.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» №3125–XII, прийнятий 22.04.93 www.rada.gov.ua

2. Шевчук О. Аудит в Україні – проблеми та перспективи розвитку / О. Шевчук, Н. Здирко // Економічний аналіз: збірник наукових праць, 2010. – Вип. 6. – С. 530–532.

3. Інтерв'ю з Лагутіною Златою – директором Групи компаній «Міжнародний центр підтримки та розвитку підприємництва», кандидатом економічних наук, аудитором.

4. <http://www.apu.com.ua/>

5. Інформаційний вісник «Бізнесінформ». – №11, 2013 р.

6. Бутинець Ф.Ф., Усач Б.Ф., Виговська Н.Г. та інші. Аудит і ревізія підприємницької діяльності / За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: 2001 р.

7. Редько О. Вітчизняний аудит, вибір вектора розвитку // Бухгалтерський облік і аудит. – 2003.

В.І. ДМИТРИВ,

аспірант, кафедра податків і фіскальної політики, Тернопільський національний економічний університет

Вплив макроекономічних показників на інвестиційно-інноваційний потенціал країни: проблемно-аналітичний аспект

У статті проаналізовано сучасний стан впливу макроекономічних показників на економічні процеси в державі, а саме їхній вплив на залучення інвестицій та можливість інноваційного розвитку економіки держави. Досліджено світовий досвід впливу індикаторів еконо-

мічного зростання на економіки країн Балтії, Польщі, Греції, Росії та України.

Ключові слова: інноваційний розвиток, потенціал країни, інфляція, державний борг, експортно-імпорتنі операції, ВВП країни.

В статье проанализировано современное состояние влияния макроэкономических показателей на экономические процессы в государстве, а именно их влияние на привлечение инвестиций и возможность инновационного развития экономики государства. Исследован мировой опыт влияния индикаторов экономического роста на экономику стран Балтии, Польши, Греции, России и Украины.

Ключевые слова: инновационное развитие, потенциал страны, инфляция, государственный долг, экспортно-импортные операции, ВВП страны.

The article analyses contemporary condition of macroeconomic indexes' influence on the economical processes in the state, namely their influence on the investment attraction and the opportunity of innovative development of the state's economy. The world's experience of the economical increase indicators' influence on the economy of the countries of The Baltic States, Poland, Greece, Russia and Ukraine is investigated.

Keywords: innovative development, state's potential, inflation, government debt, export-import operations, state's GDP.

Постановка проблеми. Формування інвестиційно-інноваційного потенціалу економіки потребує значних фінансових ресурсів, тому переваги від застосування інноваційної моделі розвитку отримали перш за все заможні країни. Для економік, що розвиваються, досягнення цих переваг залежить від динаміки зростання чи спаду основних макроекономічних показників, а саме: ВВП країни, прямих іноземних інвестицій в економіку, рівня безробіття, інфляції, офіційного курсу національної валюти, рівня державного боргу та експортно-імпорتنних операцій в країні.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Теоретичні та практичні аспекти інноваційного розвитку та інвестиційної привабливості країни здебільшого зроблені в працях Й. Шумпетера, Г. Менша, Б. Твісса, Б. Санто та ін. Значний внесок у дослідження з даного питання зробили й вітчизняні науковці: Ю. Бажал, В. Геєц, М. Крупка, А. Крисоватий, В. Кудряшов, А. Кузнецова, О. Лапко, С. Онишко, Л. Федулова, С. Юрій та інші. Проте, незважаючи на ґрунтовність напрацювань науковців у цій сфері, необхідно зазначити, що економічні процеси у світі розвиваються циклічно, тому питання аналізу зміни основних макроекономічних показників держави і їхнього впливу на інвестиційно-інноваційних потенціал економіки залишаються завжди актуальним завданням.

Метою статті є визначення й оцінка основних макроекономічних показників, які мають істотний вплив на інноваційний розвиток країни.

Виклад основного матеріалу. Тенденції у вітчизняній економіці свідчать про падіння темпів ВВП країни протягом п'яти кварталів поспіль. Починаючи з третього кварталу 2012 року економіка України перебуває у стані спаду. Темпи падіння зростають і у 2013 році – так, у першому кварталі – на 1,1%, у другому – на 1,3% та на 1,5% – у третьому кварталі зафіксовано падіння ВВП країни.

На нашу думку, причинами такого стану справ у країні є складні зовнішньоекономічні умови на світових ринках, фінансове навантаження на бізнес, а також політична нестабільність у країні. Зниження зовнішнього попиту, низькі ціни на сталь та інші сировинні товари призвели до скорочення виробництва в таких ключових секторах економіки, як машинобудування, металургія та хімічна промисловість.

За прогнозами Європейського банку реконструкції та розвитку, зростання ВВП України у 2014 році можливе лише в межах 1–1,5%. Світовий банк знизив прогноз зростання ВВП України у 2014 році з 1% до нуля. Ще гірші прогнози за оцінками міжнародних рейтингових агентств, згідно з якими економіка країни за підсумками 2014 року скоротиться на 1% [1].

Згідно з даними прогнозів Міністерства фінансів України, зростання ВВП у 2014 році до 1,5% є малоімовірними. Уряд країни визнає, що плановий показник зростання ВВП у державному бюджеті на рівні 3,4% є занадто оптимістичним. На нашу думку, враховуючи реальний стан справ в економіці країни, реальний показник буде нижчим за плановий і становитиме 0,5% [2].

Вирішити ситуацію, що склалася в економіці країни, необхідно через проведення реальних реформ у країні. Адже саме конкретні дії, а не передвибірні обіцянки дозволяють вийти економіці з кризи. Складність проведення реформ полягає в тому, що їх потрібно проводити починаючи із законодавства і закінчуючи модернізацією виробництва на підприємствах. Тому що зараз багато успішних компаній націлені на виготовлення сировини, що є найпростішим способом виробництва з мінімальною часткою доданої вартості в їхній продукції. Нам потрібно переорієнтувати виробництво на досягнення максимального рівня доданої вартості, а це можливо лише при активізації інноваційних процесів у країні.

Поліпшити ситуацію з ВВП у країні можливо за допомогою зростання експорту наших товарів. Доцільною була б помірною девальвація національної валюти, щоб продукція українських виробників була конкурентоспроможнішою за ціною. Щоб утримати курс національної валюти на поточних рівнях, НБУ витрачає золотовалютні резерви. Про це свідчать дані НБУ, за якими у жовтні 2013 року золотовалютні резерви скоротилися на \$1 млрд. – до \$20,6 млрд. З початку року резерви зменшилися вже на \$4 млрд., їхнє падіння не припиняється. У квітні 2011 року запаси валюти і золота в Україні були максимальними і дорівнювали \$38,3 млрд., на сьогодні вони скоротилися до \$17,7 млрд. [3]. Гнучкіший курс національної валюти в останні місяці можна пояснити бажанням уряду відновити співпрацю з МВФ щодо залучення додаткових кредитних ресурсів.

Що стосується інфляції в країні, то її рівень, за даними Держстату, дуже низький. У деякі місяці протягом року навіть спостерігалася дефляція у країні. При цьому облікова ставка НБУ зараз становить 6,5%, однак ставки за кредитами такі, що підприємства не в змозі залучати довгостро-

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

кові позики на розвиток бізнесу. На нашу думку, зараз необхідне певне пом'якшення в монетарній політиці держави, як це спостерігається у всьому світі.

Звичайно, що позитивним моментом для економіки країни було б залучення інвестицій із закордону. Однак інвестори воліють оминати нашу країну через недосконалість законодавства, корупцію і політичну нестабільність. Усе це підвищує ризики діяльності іноземців в Україні.

Певні надії виходу України з рецесії поклалися на підписання асоціації з Євросоюзом. На нашу думку, це дозволило б відкрити ринки ЄС для українських товарів. Ми частково погоджуємося з думкою деяких експертів, що потік імпорту з Європи витіснить українського виробника. На сьогодні український виробник і без участі європейців переживає не найкращі часи. Що стосується виробництва продуктів харчування, то в цьому сегменті українські виробники мають певні переваги перед європейськими.

Також позитивним є те, що протягом двох років від підписання даної угоди Україна повинна перейти на норми, за якими всі держзакупівлі (крім товарів для армії) мають здійснюватися на конкурентній основі як в українських виробни-

ків, так і у виробників ЄС. Це, своєю чергою, приведе до зменшення корупції при держзакупівлях.

Підприємства, націлені на експорт своєї продукції, повинні будуть запровадити євростандарти якості. Відповідно наше законодавство має враховувати європейські санітарні та технічні норми. На це також є перехідний період – рік, загалом це приведе до підвищення якості товарів, що продаються в Україні.

Звісно, існує ризик погіршення відносин із нашими східними партнерами на деякий час. Однак даний етап пройшли всі країни колишнього СРСР, які зараз є членами ЄС. Економічний розвиток Естонії, Латвії та Литви після вступу до ЄС чітко поділяється на три етапи: стрімке зростання (2004–2007), сильний спад (2008–2009) і повільне, але впевнене відновлення (із 2010 року і дотепер). Після вступу до ЄС промисловість радянського періоду у всіх трьох країнах була практично повністю ліквідована як неконкурентоспроможна. Частка промислового виробництва у структурі ВВП знизилася до 30%, сільського господарства – не перевищує 7%, тоді як на сферу послуг припадає понад 60% ВВП. Окреме виробництво – легка і харчова промисловість

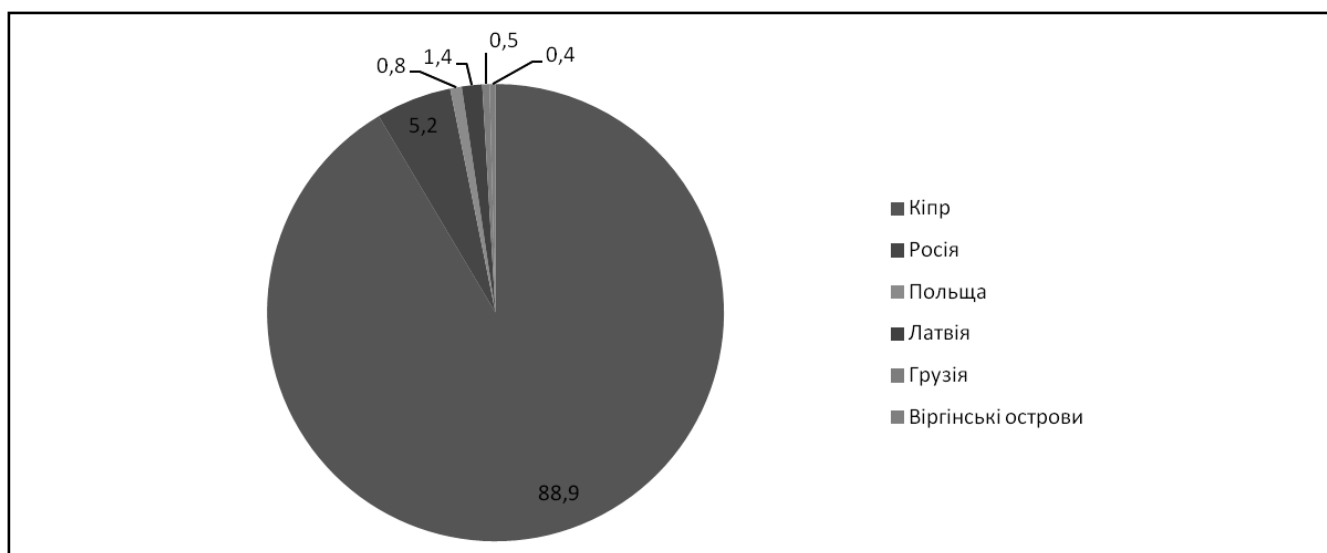

Рисунок 1. Структура основних країн-інвесторів в економіку України, % [4]

Таблиця 1. Соціально-економічні показники Прибалтійських країн у 2003–2013 роках [5]

Показник	2003	2007	2009	2012	2013
Естонія					
ВВП на душу населення, \$	13 284	20889	17969	21714	22531
Інфляція, %	1,1	9,6	-1,7	3,8	3,2
Безробіття, %	10,0	4,6	13,8	10,1	8,3
Держборг, % ВВП	5,6	3,7	7,1	9,7	11,0
Латвія					
ВВП на душу населення, \$	10368	17627	14717	18058	19095
Інфляція, %	3,5	14,0	-1,4	1,6	1,8
Безробіття, %	10,6	6,0	16,9	15,0	11,9
Держборг, % ВВП	14,7	7,8	32,9	36,4	38,4
Литва					
ВВП на душу населення, \$	11465	18097	16470	21382	22566
Інфляція, %	-1,3	8,2	1,2	2,9	1,7
Безробіття, %	12,4	4,3	13,7	13,2	11,8
Держборг, % ВВП	21,0	16,8	29,4	41,1	42,0

переорієнтувалися переважно на випуск продукції, що експортується до країн СНД: литовський текстиль, латвійських шпрот, естонські шоколад і лікери – росіяни, білоруси і українці основні споживачі.

Разом із тим вступ прибалтійських держав до ЄС спричинив інвестиційний бум: щорічні темпи зростання економіки Естонії, Латвії, Литви перевищили 8%. Однак зростання супроводжувалося високою інфляцією і досить ліберальною системою кредитування населення.

З даних табл. 1 видно що купівельна спроможність населення протягом даного періоду зростає. Все це сприяло похваленню споживчого попиту на ринку, а оскільки більшість товарів і послуг вироблені іноземними компаніями, це призвело до відтоку капіталу за кордон. Тому уряди даних країн дедалі більше запозичували за кордоном фінансові ресурси, тим самим збільшуючи свій державний борг.

Країни Балтії пережили одну з найгірших рецесій в ЄС. Для виходу з кризи уряди балтійських держав були змушені вживати жорстких заходів економії грошових ресурсів. Дані заходи були виправдані і могли б стати прикладом для Греції, Португалії, Ірландії чи Іспанії, оскільки зараз країни Балтії демонструють найдинамічніше економічне зростання у всьому Євросоюзі. Також показник безробіття знижується, що є свідченням виходу даних економік із рецесії.

Що стосується Греції, то варто зазначити, що дана країна одною з перших приєдналася до Європейського Союзу ще 1981 року. В даний період економіка країни отримала істотну фінансову підтримку з боку ЄС, що дозволило реформувати економіку країни. Окремі виробництва, які не змогли забезпечити свою конкурентоспроможність, були цілком ліквідовані. Також уряд країни у 1992 році віддав під приватизацію понад 700 державних підприємств, що дозволило залучити іноземних інвесторів на вигідних умовах.

На початку 2000 років у структурі грецької економіки промисловість займала лише 20%, сільське господарство – близько 6%, решта припадало на сферу послуг. При цьому великі зовнішні позики, доступність банківських кредитів, високий рівень тіньової економіки (до 30% ВВП) і корупції забезпечували досить високий рівень доходів більшості населення країни. В 2000–2007 роках середньорічні темпи зростання грецького ВВП досягали 4%. Однак ці показники забезпечувалися лише через вагомий фінансову підтримку Євросоюзу, що перевищувала 3% річного ВВП країни.

Тривале зростання заробітних плат і численні соціальні пільги дозволили сформувати у Греції середній клас, який в основному був націлений на споживання європейських товарів. Орієнтація на споживання без розвитку виробничих по-

тужностей стала однією з передумов кризових явищ в економіці всіх держав Південно–Східної Європи. Так, у 2009 році кожен п'ятий грек жив за межею бідності, особливо зростало безробіття серед молоді. У 2010 році ЄС і МВФ надали фінансову допомогу Греції, що передбачала: бюджетну економію, приватизацію, заморожування зростання заробітної плати, масове скорочення допомог і пільг. Утім ці заходи не оздоровили грецьку економіку. Так, у 2010 році ВВП країни знизився майже на 5%, у 2011-му – на 7% (табл. 2).

За даними табл. 2 видно, що починаючи з 2009 року в країні різко збільшився рівень безробіття, кожен четвертий грек не може знайти роботу у своїй країні. До рівня 2003 року практично скоротився показник ВВП на душу населення у країні, і в 2013 році він становитиме \$23 тис. на одного жителя 11-мільйонної країни. Це, своєю чергою, спричинило зниження купівельної спроможності населення, тим самим забезпечило низькі темпи інфляції у країні. Однак різкими темпами зростає рівень державного боргу відносно ВВП країни, у 2012 році він становив 156,9%, вищі показники можна відмітити лише в Японії і США.

Усе це призвело до підвищення фіскального навантаження на населення та бізнес, а саме: підвищення акцизів, запровадження прогресивного податку і податку на розкіш, скорочення витрат на соціальну сферу, підвищення пенсійного віку, зниження пенсії та мінімальної заробітної плати та ін. Проте ці заходи є дуже непопулярними серед населення країни, тому основним завданням є скорочення державного боргу країни до 124% ВВП у 2020 році.

Важливим прикладом вдалої інтеграції в Європейський Союз для України є приклад сусідньої з нами країни – Польщі. Адже Польща – це один із найуспішніших прикладів адаптації великої та досить неефективної економіки соціалістичного зразка. Сьогоднішні реалії такі, що польська економіка входить до числа 25 країн із найвищими темпами зростання, які визначатимуть напрям світового економічного розвитку в наступному десятилітті, істотно випереджаючи за цим показником розвинені країни.

Польська економіка менш відчутно пережила фінансову кризу, продемонструвавши хоч і невелике, але зростання в ЄС протягом 2008–2010 років, яке продовжилося і в 2011–2012 роках (табл. 3).

З даних табл. 3 видно, що польська економіка досить динамічно розвивається протягом 2003–2013 років, свідченням цього є зростання показника ВВП на душу населення з \$11737 до \$21 118. Для країни, яка налічує 38,5 млн. населення, це вагомий результат за досить короткий проміжок часу. При тому що різко зросла купівельна спромож-

Таблиця 2. Соціально-економічні показники Греції у 2003–2013 роках [5]

Показник	2003	2007	2009	2012	2013
ВВП на душу населення, \$	22644	28445	28024	24260	23632
Інфляція, %	3,1	3,9	2,6	0,8	-1,8
Безробіття, %	9,7	8,3	9,5	24,2	27,0
Держборг, % ВВП	97,4	107,2	129,7	156,9	157,7

Таблиця 3. Соціально-економічні показники Польщі у 2003–2013 роках [5]

Показник	2003	2007	2009	2012	2013
ВВП на душу населення, \$	11737	16306	17893	20562	21118
Інфляція, %	1,7	4,0	3,5	2,4	1,9
Безробіття, %	19,6	9,6	8,1	10,1	10,9
Держборг, % ВВП	47,0	45,0	50,9	55,6	57,5

ність у населення, це не спровокувало різкі інфляційні стрибки у країні. Щодо рівня безробіття, то він знаходиться на природному рівні. Також у розумних межах і державний борг країни по відношенню до ВВП, що свідчить про розумну боргову політику польського уряду.

Не припинялося в ці роки й надходження іноземних інвестицій у країну, причому інвестували гроші в польську економіку не лише країни ЄС, а й країни СНД. У 2012 році кількість інвестиційних проектів у країні зросла на 22% – найвищий показник серед європейських держав. Найбільш інвестиційно привабливими і динамічними секторами польської економіки є: інформаційно-телекомунікаційні технології, машинобудування, виробництво обладнання та будівництво. Не останню роль в активізації галузі відіграло Євро-2012, при підготовці до якого було побудовано, реконструйовано й відремонтовано сотні кілометрів доріг, збудовано великі спортивні об'єкти, відреставровано безліч пам'яток архітектури і цілі квартали у містах.

Згідно з даними Державної служби статистики України, обсяги торгівлі України з країнами Митного союзу (МС) і країнами ЄС приблизно однакові. Так, за підсумками січня-вересня минулого року, частка МС у загальному обсязі експорту з України становила 31,7%, а імпорту – 35,4%. За цей самий період частка ЄС у загальному обсязі вітчизняно-

го експорту сягнула 26,6%, а імпорту – 36,7%. При цьому обсяги торгівлі з МС скоротилися – експорт на 1%, а імпорт на 5,7%, а обсяги торгівлі з ЄС, навпаки, зросли – експорт на 4,2%, а імпорт на 4,8% [4].

До країн МС Україна експортує набагато більшу кількість продукції з високою додатковою вартістю, ніж до ЄС. Так, у першому півріччі минулого року понад 50% всього обсягу експорту до МС складалося з приблизно рівних часток таких груп товарів, як чорні метали та вироби з них; котли, машини, залізничні локомотиви, ядерні реактори; продукція харчової промисловості та АПК. При цьому понад 50% усього обсягу імпорту з МС становили вуглеводні, переважно російський природний газ. Водночас 50% загального обсягу експорту до ЄС складалося з продукції АПК та харчової промисловості (де дві третини припадає на зернові), а також залізничної сировини, і набагато меншою мірою чорних металів. З ЄС Україна імпортує приблизно в рівних обсягах дуже широкий спектр товарів, багато з яких виробляє сама, зокрема наземний транспорт; котли, машини, ядерні реактори; електричні машини; фармацевтичну та харчову продукцію тощо.

Згідно з даними Держстату тенденція до скорочення обсягів експорту вітчизняних товарів до Росії окреслилася в другому кварталі 2012 року і зберігалася аж до кінця минулого року. Так, з квітня 2012 року і до вересня 2013 року

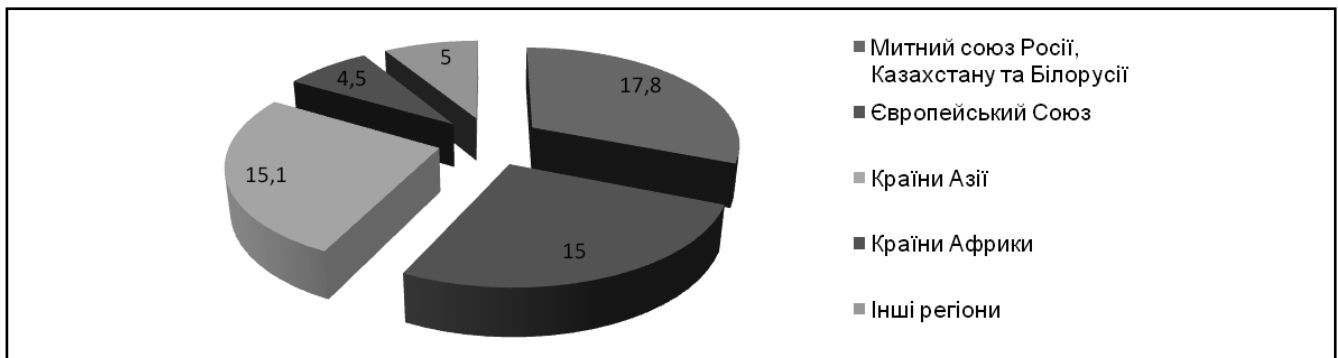

Рисунок 2. Структура експорту товарів з України у 2013 році, \$ млрд. [4]

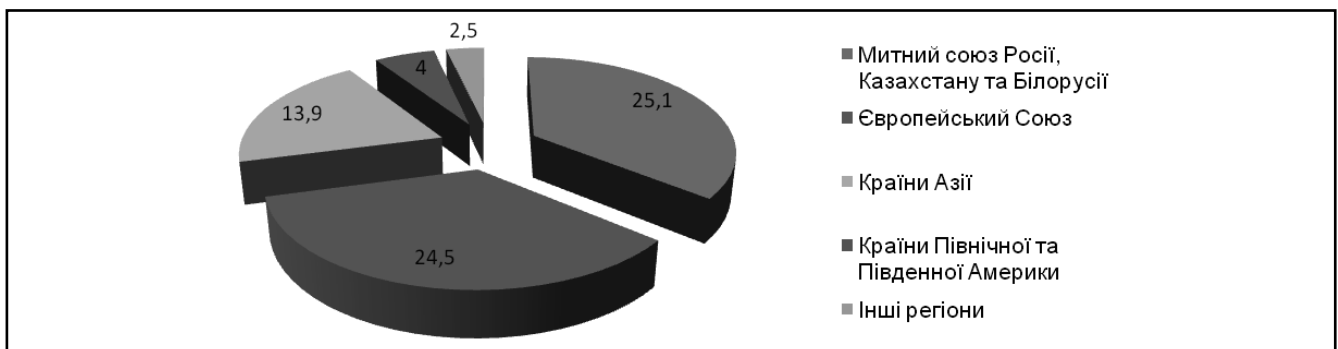

Рисунок 3. Структура імпорту товарів в Україну у 2013 році, \$ млрд. [4]

обсяг поставок українських товарів на російський ринок зменшувався в середньому на 14,6% за квартал, а загалом обсяг реалізації знизився на \$4,2 млрд. При цьому в липні–вересні минулого року – у період «митної війни» Росії з Україною – обсяг експорту скоротився на 13,1%, або на \$576 млн. [4]. Більшість науковців та економістів вважають, що якби Росія розв'язала повномасштабну торговельну війну з Україною, насамперед під удар потрапили б найбільші вітчизняні експортоорієнтовані галузі – металургія, машинобудування, хімічна промисловість та харчова.

Висновки

Отже, посилення інтеграційних процесів у світі не дозволяє українській економіці бути осторонь цих процесів. Тому посилення економічної і політичної нестабільності обумовило необхідність переходу до інноваційного типу економічно-

го розвитку. Адже в умовах жорсткої конкуренції на світових ринках актуальним стає пошук нових шляхів підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Список використаних джерел

1. Прогноз зростання ВВП у країнах СНД [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ebrd.com/russian/pages/homepage.shtml>
2. Прогноз Міністерства фінансів України щодо ВВП у 2014 році [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
3. Дані НБУ щодо розміру золотовалютних резервів [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65162&cat_id=36674
4. Основні показники соціально-економічного розвитку України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Серов П. Три шляхи, три долі / П. Серов, Г. Сайченко // Контракти. – 2013. – №43–45. – С. 8.

УДК 336.76:330.322

Л.М. ДУХНОВСЬКА,
к.е.н., Національний університет харчових технологій,
В.В. МОЛДОВАН,
магістр, Національний університет харчових технологій

Шляхи удосконалення фондового ринку України через призму світового досвіду

Досліджені моделі фінансових ринків економічно розвинених країн та можливість їх адаптації до фондового ринку України. Узагальнені напрями вдосконалення фондового ринку України.

Ключові слова: інвестиційний процес, фондовий ринок, лістинг, біржова торгівля, цінні папери, інвестиційна привабливість, емітент, фондова система, акції, облігації.

В статье обобщены направления усовершенствования фондового рынка Украины. Исследованы модели финансовых рынков экономически развитых стран и возможность их адаптации к фондовому рынку Украины.

Ключевые слова: инвестиционный процесс, фондовый рынок, листинг, биржевая торговля, ценные бумаги, инвестиционная привлекательность, эмитент, фондовая система, акции, облигации.

The directions of improvement of stock market of Ukraine are generalized in the article. The models of the financial markets of economically developed countries and the possibility of their adaptation to stock market of Ukraine are investigated.

Keywords: investment process, stock market, listing, exchange trade, securities, investment appeal, issuer, share system, actions, bonds.

Постановка проблеми. Розвиток цивілізованого інвестиційного процесу в економіці України, подальше прове-

дження ринкових реформ неможливі без створення ефективного працюючого фондового ринку, який має забезпечувати реалізацію національних інтересів України та сприяти зміцненню її економічної незалежності. Це підтверджує і досвід розвинутих країн, де високі стандарти життя громадян досягаються завдяки налагодженню їхніми урядами конкурентоспроможних механізмів залучення інтелектуального, інформаційного та фінансового ресурсів для створення значної частки доданої вартості товарів і послуг.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Дослідженню закордонного досвіду щодо побудови ефективно діючої фондової біржі в сучасних умовах економічного розвитку та можливостей його застосування в Україні присвячені праці українських науковців – І. Вороніна, Б. Рубцова, А. Грищенка, В. Корнева, О. Мозкового, М. Козоріз та інших. Однак світовий досвід організації фондової біржі досліджено недостатньо. Детальнішого аналізу потребують питання щодо визначення основних моделей організації біржової торгівлі, їх адаптації до особливостей економічного розвитку в Україні.

Мета статті. На основі аналізу світового досвіду виявити шляхи удосконалення фондового ринку України.

Виклад основного матеріалу. Економічний розвиток України на даному етапі складається з різних векторів державної політики, які визначають євроінтеграційний вектор пріоритетів. Пріоритетна і чітка орієнтація України на інтеграцію в Європейський Союз, набуття статусу повноправно-